

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Bíró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor-
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

A Kuria ítélete.

— július 19.

A sátoraljai helyi petíció elu-
tásáról szóló ítéletet a magyar
királyi Kuria I. választási tanácsa
tegnapelőtt átküldte már a képví-
selőház elnökségéhez.

Az ítéletet és annak kimerítő,
részletes indoklását lapunk mai
száma teljes terjedelemben közli.

Az ítélet előtt meghajtja zász-
laját az igazságos közvélemény és
a „consummatum est“ békét hintő
áradatával vonja körül legfelsőbb
bíróóságának bölcs döntését.

Az ítélet egy féktelen és hó-
napok óta dúló politikai és társad-
almi háború egyik küzdő felének
nyújtja a megérdemelt jutalom pálmá-
ját. Bármelyik fél hull el a por-
ondon, ily elkeseredett küzdelem
után a győztes méltán megérdemelt
elégítélérzettel fogadhatja az igaz-
ságérzet koszorúját.

Mert a legfelsőbb bírói polcon
a politikai szenvedélyesség áradá-
tán felül: körültekintő, bölcs, hig-
gad, tárgyilagos bírói testület a
legnagyobb részletességgel kiter-
jedt vizsgálat adatai után döntött
az igazság jegyében.

Az ítéletet kísérő indoklás a
védelem tiszta judiciumának állás-
pontját igazolja. Mert mindazon
adatokat, amelyeket a kérvényezők
által támasztott zürzavar tisztáza-
sára a védelem felhasznált és
harcba vitt, a Kuria az elutasítás-
nak indoklásában mintegy teljes
terjedelmével elfogadta.

Mi is számtalanszor megirtuk
mindazt, amiért a Kuria a választás
megsemmisítésére nem találhat-
ott semmi alapot, megirtuk számtalanszor,
hogy a fantáziára és lég-
várakra épített hajsztát el fogja
buktatni a Kuria tiszta tekintete,
amely ime bevilágít a kaoszba és
megmondja, hogy milyen a kérvény
alapja és milyen indokolt
volt ezzel szemben a védelem
objektív álláspontja.

Ezek után most ami szerepünk
hátterbe szorul. Szól az ítélet. A
legfelsőbb bíróságnak igazságot
kutató szava.

Legfeljebb csak annyi szerep-
ünk van még, hogy az ítélet köz-
lése után teremtett azt a hirt, amely
a hangulat mesterséges feltámasz-
tása kedvéért ujságolja, hogy ezt
az ítéletet a Kuria tanácsa csak 1
szótöbbséggel hozta meg, mint ok-
talan, légből kapott kohlományt le-
leplezzük.

A Kuria tanácsában a magyar
bíróház világra híres tagjainak leg-
kiválóbbjai ülnek, akiknek eskü-
jök van a bírói tanács titkainak
megőrzésére. Ilyes hír tehát onnan
pozitív bizonyossággal ki nem szí-

vároghatott. Tehát csak szenzáci-
óra éhes vágyak támaszthatnak
olyan hirt, amely lehetetlen, hogy
biztos tudomáson alapulhasson.
Am akik mégis koholtak ilyen
hirt, azoknak taktikus hatásvadásza-
tát most kigunyolja az ítélet teljes
szövege, amelynek egyöntetűségéből
és határozottságából, világos
tisztá szemmel tekintve, a legeg-
yöntetűbb tanácsi döntés világlik.

Ime az ítélet:

552. szám/cur. bir. 902.

Az 1899. XV. tc. 1. §-a alapján
Csapó Lajos Waller Aladár, Gyurkovics
Géza, Ocskay László, Havas Bertalan,
Móré Dániel, Vaszily József, Rein Ist-
ván, Frenkel Antal, Sütő József, Ma-
joros András, dr. Fried Lajos és Schön
József sátoraljai helyi lakos kérvé-
nyezőknek, Dókus Ernő országgyűlési
képviselő budapesti, id. Meczner Gyula
választási és Miklóssy István küldött-
ségi elnök, sátoraljai helyi lakos pan-
aszlottak ellen, a sátoraljai helyi
választókerületben 1901. évi október
hó 2-án megtartott országgyűlési kép-
viselőválasztás érvénytelenítése iránt
1901. október 31-én 109 cur. bir. sz.
a. indított, 1902. évi január 24. és
25-én a nevezett kérvényezőkkel és
panaszlottakkal, valamint a választás
védelmére jelentkezőkkel s az eljá-
rásba befolyó kívánó Kazinezy Andor
alsó-regmezi, Gazdagh Gyula lad-
mózi, Szeghő Benjámín zempléni,
Matyeczó György vejelei, Felber-
baum Miksa kisztei, Szakácsy Vince
gereselyi, Stefánics József bodzás-
ujlaki, Rhédey Zoltán bodzás-ujlaki
és Goldstein Sámuel mikóházi lakos
választókkal tárgyaló kérvény ügyében
e tárgyalás, valamint az 1902. január
25-én 79/cur. bir. végzéssel elrendelt
bizonyítási eljárás adatai s e felek
1902. június 23., 24., 25., 26., 27. és
28-án megtartott folytatólagos tárgya-
lás összeredményének alapul vételével,
1902. június 30-án tartott ülésében,
következően

ítélt:

A kérvény elutasítatik és kérvé-
nyezők Dókus Ernő részére 1600, id.
Meczner Gyula részére 1000, Miklóssy
István részére 158, végre Kazinezy
Andor és társai választásvédők ré-
szére 2368 korona 80 fillér költségnek
15 nap alatt megfizetésére végrehajtás
terhe mellett, egyetemlegesen kötelez-
tetnek; dr. Fried Lajos ügyvéd költ-
sége kérvényezők ellenében 4150, és
dr. Thuránszky Zoltán ügyvédé Ka-
zinezy Andor és társai ellenében 2368
k. 80 f.-ben megállapítatik, az eljá-
rási költségek előleges fedezésére le-
tett 3000 K.-ból, eddig a kérvényező-
ket terhelő költségekre kiutalványo-
zott, összesen 1393 K. 15 f. levonása
után fennmaradt 1606 K. 85 f. kérvé-
nyezők részére meghatalmazottjuk ke-
zeihez visszaadatik, miről külön téte-
lik intézkedés.

Ez ítélet hiteles kiadványa a kép-
viselőház elnökének átküldetik s a
felek meghatalmazottjai részére ki-
adatik.

Indokok:

A folytatólagos tárgyaláson hatá-
rozottan és világosan kijelentették a
kérvényezők, hogy kérvényüket az
abban érvénytelenségi tényekül felho-

zottak közül, a többieknek elejtésével
esupán azokra tartja fenn, melyekre
az 1902. január 25-én 79/cur. bir. sz.
a. kelt végzéssel a bizonyítási eljárás
elrendeltetett; következésképpen a meg-
támadott választást az 1899. XV. t.
c. 3. §. 16. pontjában megjelölt ér-
vénytelenségi ok alapján kéri érvény-
telennek kimondani.

Ennek folytán megbirálás és el-
döntés tárgyát a következő tényekre
alapított érvénytelenségi ok fenn, vagy
fenn nem forgása képezi:

I. hogy a katonazárvalak a
kérvényhez C. alatt mellékelt vázraj-
zon kitüntetett helyeken állítván
fel, és módosítván, illetőleg meg-
változtatván, ezáltal a Buza-párti
választóknak a vadászkiért szálloda-
ban levő tanyájukra való bevonulása,
vagy a szavazóhelyiségekkel való
közlekedése megnehezített és meg-
akadályoztatott;

II. hogy a Buza-párt tanyája
előtt a járdán, az utca hosszában,
egy katonazárvalak volt felállítva,
mely valamint a többi katonazár-
valak által meggátoltatott a Buza-
párt abban, hogy a választók részére
szükséges élelmi szerekkel való ellá-
tásról, d. u. 3 óráig, mikor már azok-
nak bevitelle megengedtetett, gondos-
kodhassék. Az étel és víz hiánya
miatt sok választó kiszokott a tanya-
ról, s ennek kerítésénél a Dókus-párti
kortesek étellel, itallal és pénzzel
esalogatták őket;

III. hogy id. Meczner Gyula vá-
lasztási elnök rendeleténél fogva, a
Buza-párti mozgó bizalmi férfiak, csak
az első szavazóhelyiség előtt elvo-
nuló utcának nyugoti oldalán járhat-
tak; a Dókus-párti mozgó bizalmi
férfiak ellenben bárhol szabadon tar-
tozkodhattak és közlekedhettek;

IV. hogy id. Meczner Gyula vá-
lasztási elnök a választás napján a
Buza-párti választók kecskáját szemé-
lyesen feltartóztatta, azokat a Dókus-
párt Vörös Ökörben levő tanyájára
behúzta, a Buza-párti választók toll-
jelvényeit sajátkezűleg letépte, és
Dókus-párti tolljelvényekkel helyet-
tesítette, — és

V. hogy a Dókus-párti tanyán,
a Vörös Ökörben, az oda beteretelt és
bezárt Buza-párti választók, kik kö-
zül egyizben 4 onnan ki is menekült
a célből, hogy kibocsátassanak, a
kaput döngötték; erről választási el-
nöknek jelentés tétetett, ez azonban
semmi intézkedés nem tett.

Ezekre vonatkozóan annak meg-
jegyzésével, hogy a kérvényekre nézve
tett állításait a választásvédők vala-
mennye az első tárgyalás alkalmá-
val tagadásba vette, s épen azért
rendeltetett el a bizonyítási eljárás,
a bizonyítási eljárás eredménye, s a
feleknek erre tett nyilatkozatai alap-
ján, a következő tényállások állapít-
hatók meg; és pedig

az I. pontra:

A katonazárvalak, Benárd
Jenő honvédőrnagy kirendelt karha-
talmi parancsnok és Barthos István
honvédszázados, egyik szakasz pa-
rancsnok tanuknak 28. és 24. n. sz.
alatti vallomása szerinti a választás
napján délelőtt 9—1/2 órákor azo-
kon a helyeken állítottak fel, hol
azok felállítása az 1901. október 1-én
a közigazgatási hatóság közgei, s a
katonaság vezénylő tisztjei meghal-
gatása mellett a választási elnök ál-
tal megállapított, s a 79/cur. bir.

1902. sz. tárgyalási jegyzőkönyvhő.
18. alatt csatolt hirdetményben, vala
mint a 9. n. sz. alatti szakértői szemle
jegyzőkönyvhöz mellékelve levő, s a
felek részéről helyesnek elfogadott
mérnöki vázrajzon megjelöltettek az-
zal az eltéréssel, hogy a mérnöki
vázrajzon VI. alatt feltüntetett Petőfi-
utca Wekerle-téri katonazárvalak fel
nem állítatott,

Ennek ellenében számos a 9/II.
n. alatti vázrajzon megnevezett tanu
vallja, hogy a fentebb megjelölt s a
9/I. n. sz. alatt levő mérnöki vázraj-
zon kitüntetett katonazárvalakon
felül több, a 9/II. n. sz. alatt levő
mérnöki vázrajzon e) f), lovassági ke-
reszt; g) r) lovassági hossz; d), e), j),
i), l), m), p), és s) gyalogsági kereszt
és h), g), k), n), o) gyalogsági ka-
tonazárvalak is voltak felállítva.
Hogy e katonazárvalak egy idő-
ben nem állottak fenn bizonyos ab-
ból, hogy Benárd őrnagy vallomása
szerint a választásnál alkalmazott kar-
hatalom 102 honvéd gyalogságból és
65 huszárból állott, e létszámból pe-
dig annyi katonazárvalak, mint a
9/II. alatti vázrajzon kitüntetve van,
fel nem állítható, különösen ha te-
kintetbe vétetik, hogy Komáromi Jó-
zsef es. és kir. huszárkapitány s a
lovasság parancsnokának 243. n. sz.
tanu vallomása szerint a lovasság
kordont sehol sem képezett, hanem
járőr szolgálatot teljesített. A 9/II.
alatti vázrajzon kitüntetett katonazár-
valak tehát csak úgy állhattak
fenn, hogy az eredetileg tervezett és
felállított zárvalak helyei a válas-
tás tartama alatt megváltoztak. Be-
nárd őrnagy, Barthos István száza-
dos, Mitelle Gyula honvédőrmester,
(19. n. sz.) Zsihovics Bertalan (20. n. sz.)
és több tanu vallomása szerint a dél-
előtt folyamán (Benárd szerint fél
11—11 óra tájban, Zsihovics szerint
10 óra körül) a Wekerle-tér déli ki-
járatánál, a Petőfi-utca és Széchenyi-
tér sarkán levő Rieder-féle ház s a
Korona-utca s Wekerle-tér sarkán
levő Kellner-féle ház közt a téren
keresztben 1 vagy 1 1/2 órán át szin-
tén katonaság állott, Benárd és Bar-
thos vallomása szerint a megyeház
udvarán készenlétebe levő gyalogsza-
kasznak oda vezénylésével, Mitelle
és Zsihovics vallomása szerint pedig
a Zinner-féle háznál a téren át ke-
resztben fennállott katonazárvalak
oda tolsával, illetőleg áthelyezésével
— dr. Hunyor Sándor, Scholtz István
honvédhadnagy, Szemes Péter és dr.
Bánóczy Kálmán tanuk 61, 65, 101.
és 165. n. sz. alatt felvett vallomá-
saikban azt adják elő, hogy a Szé-
chenyi-téren a Weinberger és Kis örö-
kösök háza közt a téren keresztül
szintén állott katonaság, de dr. Hu-
nyor azt, hogy mennyi időn át, nem
tudja, délelőtt és délután is látta.
Scholtz az ottállás idejét legfeljebb
egy óra tartamára teszi, hogy mikor
állottak oda, nem tudja; Szemes d.
e. 10 órákor mondja, hogy őt, az idő-
közben meghalt Haesckajló Györgyöt
és Mihályfi Józsefet a katonazárvalak
végén állott esendőzők nem akarták
átbocsátani, mire Mihályfi József 25.
n. sz. alatti vallomásában nem em-
lékszik; és dr. Bánóczy déltájban
egy látta, hogy állott a katonaság.
— Végre: Benárd Jenő őrnagy és
Barthos István százados tanu vallo-
máskban az is előadják, hogy id.
Meczner Gyula választási elnöktől, a

katona-zárvonalak felállítására nézve, a választás előtt való napon létrejött megállapodástól eltérő utasítást nem kaptak; de Benárd Jenő azt is vallja, hogy a Széchenyi-téren felállított két kereszt katona-zárvonal között levő járdákon való közlekedés tekintetében nem volt különbség téve a délelőtt s a délután közt, tejesen szabaddá téve a közlekedés az említett járdákon soha sem volt, hanem délfelé, midőn a munkások nagyobb csapatban jöttek a dohánygyárból, ő engedte meg azoknak keresztül bocsátását; ezzel szemben Németi Bertalan, Mitelle Gyula, Zsihovies Bertalan, Dolenszki József, Szirmay István, Szöllősy Endre és Tomka György tanuknak 13, 19, 20, 31, 58, 100. és 134. n. sz. alatti vallomásaik szerint a katona-zárvonalak délelőtt csak a járdáig terjedtek s azt szabadon hagyták, délután azonban a járdára is kiterjesztették.

A II. pontra.

Oroszi Sándor, Rein István, Majoros Gyula, dr. Székely Albert, Bettelheim Sándor, ifj. Horváth József, Mitele Gyula, Zsihovies Bertalan, Mihályfi József, Dolenszky József, Klárik István, Lukátsevics József, Szirmay István, Kis Mihály, Zubay Fyörgy, Fuchs Jenő, Zuckker Jenő, Osabiner István, Klein Ignác, Szöllősy Endre, Szemes Péter, Kiszti Kálmán, Zemlényi Gyula, Valezer Mihály, Heriez Sándor, Veres Károly, Frisch Sándor, Vaszi József, Boros István, ifj. Panyoki Lajos, Juhász János, Habosi István, Szöllősy Tivadar, Platz Károly, dr. Bánóczy Kálmán, Zádory József, Gazdag Mihály és Butella György tanuknak 10, 11, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 25, 31, 33, 34, 58, 59, 64, 67, 83, 84, 99, 100, 101, 103, 105, 119, 120, 124, 125, 129, 131, 150, 153, 161, 163, 164, 166, 256, 267, és 299 n. számok alatti vallomásaik szerint a Buza-pártnak a Vadászkiért vendéglőben levő tanyáján több ott levő választó panaszkodott, hogy sem étel sem ital nemű, sőt víz sem volt kapható, az ezeket szállító szekereket és gyalogosokat a felállított katona zárvonalak nem bocsátották be a vadászkiértbe s e miatt ott élelem és ital hiány volt, minek következtében több választó a párttanyát elhagyni lévén kénytelen, elzúllott. — Ezzel szemben Boek Ernő Bokros János vadászkiért vendéglőjének üzletvezetője 16. n. sz. alatti vallomásában azt adja elő, hogy reggel 40–42 kis hordó, többnyire 14 hect. literes hordócska sört vett át, de lehetett közöttük 5–6¹/₂ literes is; továbbá, hogy délelőtt többször hoztak a vendéglőbe pálinkát és szalonát, de az nem volt elég; délre nagymennyiségben gulyáshust főztek, de ez szintén nem volt elég, ¹/₂ 1 órakor kezdtek feltálatni, mert előbb nem volt kész; továbbá, hogy Bokros vendéglősnék az a sör szállítmánya, melyért délelőtt kint járt, később délután 1–2 óra közt bevittették; végre, hogy Bokros 600 ember ellátására szereztek s 1000 érkezt, — Krausz Dezsőnek, ki a vadászkiért vendéglőben, mint főpincér volt alkalmazva 88. n. sz. alatti vallomása szerint pedig a Vadászkiért vendéglőben az étel-ital készlet este 6 óráig nem fogyott ki, sőt még másnap reggel is a Vadászkiért épületében levő Löwy boltjában 5 hordócska sör volt, reggel a választók pálinkát, liptói turót és szalonát kaptak, délre az udvaron mosó üstökben főztek részükre a gulyáshust; az étel-ital kiosztásánál nagy rendtelenség volt, egyesek nem juthattak sem ételhez, sem italhoz, sokan részegek voltak, s azok panaszkodtak legjobban, kik alig tudtak a részegségtől a lábukon állani. —

A III. pontra:

Rein István, Németi Bertalan, Landesman Miksa, Mihályfi József, Fried Lajos és dr. Bánóczy Kálmán tanuknak 11, 13, 23, 25, 121. és 165. n. sz. alatti vallomásaik szerint id. Meczner Gyula választási elnök nem en-

gedte meg, hogy a Buza-párt bizalmi férfiai, a Széchenyi tér keleti járdáján közlekedhessenek s érintkezhessenek a választókkal, sőt Rein István tanu vallomása szerint, midőn ennek ellentmondott, őt azzal fenyegette meg, hogy karhatalommal távolítja el; Németi Bertalan tanu vallomása szerint erre vonatkozóan a választási elnök a megyeház előtt az utcán, az ott lévő katona és rendőr közegeknek utasítást is adott. A nevezett tanuk vallomása ellenében Székely Elek polgármester, Schmiedt Lajos rendőrkapitány, Neibauer Miksa honvédfőhadnagy, Dobos Gyula esendőr-százados, Komáromy József huszárkapitány és Barthos István honvéd-százados tanuknak 24, 27, 170, 242, 243, és 244. n. sz. alatti vallomásaik szerint a két párt mozgó bizalmi férfiai között nem tételt különbség, s a Buza-párt bizalmi férfiai bárhol közlekedhettek és közlekedtek is, mit megerősít dr. Kossuth Jánosnak, a zempléni függetlenségi párt elnökének s a Buza-párt egyik mozgó bizalmi férfiaknak 278. n. sz. a, az a vallomása, hogy ő a közlekedésben korlátozva nem volt s ez irányban előtte egy bizalmi férfi sem panaszkodott.

A IV. pontra:

Schön József, ifj. Horváth József, Zsihovies Bertalan, Landesman Miksa, Petsár Gyula, Kászenbanm Ignác, Szirmay István, Vaszi József, Bodnár József és Horacek László tanuknak 16, 17, 20, 23, 44, 57, 58, 129, 130. és 293. n. sz. alatti vallomásaik szerint a vadászkiért előtt;

Révész Benedek, Szemes Péter és Kaskó András tanuknak 97, 101. és 295. n. sz. a. vallomásaik szerint a száletli mellett;

ifj. Horváth József, Lukácsövics József, Kótics László, Czukker Jenő s Ungváry István tanuknak 17, 34, 63, 83, és 264. n. sz. alatti vallomásaik szerint a Weinberger ház előtt;

Rein István, Majoros Gyula, Tóth Lajos, Serfőző András, Turai István, Kóvér Dániel, Révész Simon, Klein Ignác, Sztrahe Árpád, Klein Herman, Asszonyi Menyhért, Hoffer Ferenc, Weisz József, Habosi István és Schwentner Jánosné tanuknak 11, 12, 47, 40, 51, 52, 97, 99, 117, 133, 136, 146, 152, 161. és 289. n. sz. vallomásaik szerint a dohánytőzsde előtt; végre:

Oroszi Sándor, Székely Albert, Mihályfi József, Schmiedt Sándor, Goldstein Adolf, Klárik István, Schönberg Nándor, Borsos János, Zabovnyik Gyula, Gyüre István, Stern Lajos, Klein Ignác, Szöllősy Endre, Ladomérszky Béla, Lesó András, Sztrahe Árpád, Vaszi József, Klein Herman, Schwentner Jánosné, Armágyi János és Főző Bertalanné tanuknak 10, 14, 25, 30, 32, 33, 35, 36, 62, 80, 98, 99, 100, 102, 104, 117, 129, 132, 289, 291, 294, és 296. n. sz. a. vallomásaik szerint a Vörös Ökör szálló előtt id. Meczner Gyula választási elnök, a vidékről érkezett több Buza párti választót szállított szekeret személyesen feltartóztatott, azokat a Dókus párt Vörös Ökörben lévő tanyájára igyekezett vinni, illetőleg vitetni s a Buza párti választók egy részének tolljelvényeit sajátkezüleg letépte és Dókus párti tolljelvényekkel helyettesítette.

E tanuk vallomása ellenében:

Miklóssy István, Heriez Sándor, Lehoczky Ödön, Ehlert Gyula, Dókus Mihály, Halász József, Jelenek Adám és Kún Frigyes tanuknak 85, 120, 87, 88, 106, 122, 123 és 166 n. sz. a. vallomásaik szerint id. Meczner Gyula választási elnök reggel 8 órakor már a vármegyeház nagytermében volt a választás megnyitása, s onnan csak ³/₄ 9 órakor távozott el; azoknak a tanuknak vallomásaik tehát, kik a választási elnök által eszközölt feltartóztatásokat reggel 8–³/₄ 9 óra közt mondják elkövetetnek, tekintetbe egyáltalában nem vehetők;

Duhony Ferenczének 149. n. sz. a. vallomása szerint ő reggel ¹/₂ 8–10

óráig állott a vadászkiért előtt, s ez idő alatt a választási elnök székérről nem hágtott, választót magával nem vitt és tolljelvényt ki nem cserélt, Sárossy László esendőrmesternek 290. n. sz. a. alatti vallomása szerint pedig mikor ő, úgy 9 óra tájban a Vadászkiért kapuja irányában, akkor már félre állott 4 választót a Vörös Ökörbe kísérés végett a választási elnöktől átvett, az ellen a tömegből senkisé is zúgolódott;

Takács Ferenc, Lukácsövics József, Turai János, Kise Mihály, Kótics László, Fuchs Jenő, Tóth András, Karla Ferenc, Czukker Jenő, Révész Simón, Szöllősy Endre, Kiszti Kálmán, Zemlényi Gyula, Vaszi József, Bodnár József, Habosi István, Szöllősy Tivadar, dr. Bánóczy Kálmán, Vajnót József, Balogh János, Obsines János, Szabó István, Sztankovics Lajos, Simkó Antal, Untener József, Peteresák Pál, ifj. Gurkó János, Adám István, Jesztrebszki János, Rusznák György, Ragyák János, ifj. Szabó János, Kóka István, Karla Lajos, Konrád József, Csorba György, B. Estu Mihály, Balog György, Bodnár János, Marikovszky Kálmán, Sebők Márton, Maczkó János, ifj. Maczkó János, Polák János, Czaboczky János, Karsai József, Géresi János, Zádori József, Kis Ferenc, Kása János, Csizmadia András János, legifj. Erdei Tamás, ifj. Kozma Antal, Gazdaghi Mihály, Zubály József, Majthényi István, Peti János, Kiszti Imre, Peter, eskák András, Kis Horváth József, Szipka János, Hóresik József, Csizmadia István, Tóth Nagy Ferenc, Bodák János, Tusai György, Tusai János, Baluha János, Horosz Mihály, Polyák József, Pásztor János, Kaskó András, Gazdag Ferenc, Braun Ferenc és Butella György tanuknak 26, 34, 51, 59, 63, 67, 77, 79, 83, 97, 100, 103, 105, 129, 130, 161, 163, 165, 180, 181, 183, 191, 194, 202, 203, 204, 205, 206, 208, 209, 210, 213, 219, 220, 221, 222, 224, 237, 238, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 256, 257, 258, 259, 262, 263, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 295, 297, 298. és 299. n. sz. a. vallomásaik szerint pedig a s. a. -új helyi választókerülethez tartozó vidéki Buza-párti választók, Csörgő, Jesztreb és Bodrog-Szög községek kivételével, hol Buza-pártiak nem voltak, akadálytalanul és feltartóztatás nélkül jutottak a választás székelyére, s érkeztek a Vadászkiért szállóban volt párttanyára, s e számos tanu, különösen a 279, 280, 281, 283, 237, 238, 105, 206, 208. és 97. n. sz. a. vallomásokkal szemben Goldstein Adolf, Husóczy József és Kótics László tanuknak 32. 50. és 63. n. sz. a. felvett azok a vallomásaik, melyben azt mondják, és pedig Goldstein Adolf, hogy az általa a Vörös Ökör előtt feltartóztatott választók szürnyegiek voltak, mert ezt neki a szekeren ülő egyik gyerek mondta; Husóczy József, hogy a Vörös Ökörbe behuzott választók gercselyiek lehettek és Kótics László, hogy a Weinberger Dávid háza előtt feltartóztatottak imregieknek mondták magukat, részint mint határozatlan, részint mint nem közvetlen tudomásuk alapulók, figyelmet nem érdemelnek.

Az V. pontra:

Oroszi Sándor, dr. Székely Albert, Foldstein Adolf, Schönberg Nándor, Pecsár Gyula, Dankó Mihály, Tóth Lajos, Kóvér Dániel, Kesztenbaum Ignác, Lovas Árpád, Szöllősy Endre, Sztrahe Árpád, Borsos Istvánné, Polturák Ernő, Hoffer Ferenc, Laport Lajos és Főző Bertalanné tanuknak 10, 14, 32, 35, 44, 46, 47, 52, 57, 82, 100, 117, 132, 135, 146, 151. és 296. n. sz. a. vallomásaik szerint az oda betért és bezárt Buza-párti választók, a Vörös ökör kapuját úgy a délelőtt, mint a délután folyamán, a ezélből, hogy onnan kibocsátásának, döngötték, s arról, hogy a Vörös Ökörbe Buza-pártiak vannak bezárva, s onnan ki-

szabadulni akarnak. Pecsár Gyula, Sztrahe Árpád, Fried Lajos, és Laport Lajos tanuk vallomásaik szerint figyelmeztették is a választási elnököt. Ennek s annak ellenében, hogy a nevezett tanuk a Vörös Ökörbe betért és bezárt választók közül senkit sem neveztek meg, Legeza János, Adám Antal, Burger Adolf, Kolos Arthur, Polturák Ernő, Borbély József, Szathmáry József, Vágó Károly, Dobos Gyula esendőr százados, tanuk, kik a Vörös Ökörben töltötték részint az egész napot, részint annak egy részét, és ott többször megfordultak, 68, 72, 113, 127, 135, 230, 231, 265 és 242. sz. a. vallomásaikban azt adják elő, hogy nem látták, hogy a Vörös Ökörben oda bezárt Buza-párti választók is voltak és nem hallották, hogy kibocsátásuk végett lármáztak, s a kaput döngötték volna, sőt Buna György a kérvényező által felhívott tanu 292. sz. a. vallomásában azt adja elő, hogy mint esendőr-szakaszvezető, délelőtt a Vörös Ökör kapuja előtt, délután 4 óráig a Vörös Ököről a Wekerle-téri Korona-utca sarkáig teljesített szolgálatot és 3–4 óra közt ott volt, mikor a Vörös Ökör kapuját kívülről megostromolták, de a délelőtt folyamán, sem a délutáni megostromlás alkalmával nem hallott a kapu mögött olyan kiáltásokat, mintha onnan bezárt Buza-pártiak akartak volna kijönni, az ostromló tömeg köréből azonban hallatszottak olyan kiáltások, hogy a Vörös Ökörbe imregi Buza-párti választók vannak bezárva, s azokat akarják kiszabadítani; a választási elnök a dr. Fried Lajos, Laport Lajos és Pecsár Gyula figyelmeztetéseit tagadta, de ha az ügy történt volna is, mint dr. Fried állítja, ez megnagyodott a neki adott válaszszal, Laport és Pecsár tanuk vallomásaik pedig, mint egyes tanuk vallomásaik tekintetbe nem vehetők.

Ezek után:

tekintve, hogy a katona zárvonalak az előleges tervezetnek, s a kibocsátott hirdetménynek megfelelően s akként állítottak fel, hogy abból nem tűnik ki, hogy az akár egyik, akár a másik párt előnyére vagy hátrányára szolgált volna, annak a kivételével, hogy a Buza-pártnak a Dókus-párt egyik tanyája a vörös ökör előtt levő 302 méter szélességű Wekerle-téren kellett a vadászkiértben lévő tanyájára jutni, mi az ellenpártok tanyáinak maguk a pártok által kijelölt helyiségének fekvésénél fogva alig volt elkerülhető; tekintve továbbá, hogy a katona-zárvonalak elhelyezésén, annak a kivételével, hogy a déli időszakban a megyeház előtt levő gyalogjárda a tisztviselők s a közönség közlekedésének megkönnyítése végett rövid időre szabaddá tételt a választási elnök intézkedése folytán változtatás nem tételt. Egyébiránt a katona-zárvonalak akként alkalmazhatók, a mint azt a szükség hozza magával, következésképpen meg is változtathatók azok, az tehát, hogy Benárd őrnagy a katonaságot egy időre, a vadászkiért előtt fellépett zavarok megszüntetése végett, a Rieder és Kellner házak közé vezényelte, még ha az a választási elnöknek előzetes tudtával, vagy beleegyezésével történt volna is, alapos kifogás alá nem eshetik;

Tekintve továbbá, hogy a fentebb eladott tény állás szerint ahhoz is szó fér hogy a vadászkiértben volt-e valóban étel és ital hiány? minthogy a Buza-pártnak állott érdekében a pártbeli választók ellátásáról kellő időben gondoskodni, és tudnia kellett, hogy a katona-zárvonalakon át kocsival közlekedni csakis a választási elnök engedélyével lehet; arról, hogy az élelmet és ital neműeket vívó szekereket a katona-zárvonalak nem bocsátják át, akkor volna a panasz alapos, ha azok keresztül bocsátásának megtagadása a választási elnök tudtával, vagy rendeletére történt volna, mire azonban bizonyították nincsen, sőt dr. Fried Lajos tanuak a vá-

lasztás
vont
élelem
ezeket
vonala
tási
panas
készse

tén fe
nincs
elnök
mozgo
szava
nak
Dóku
ellent
hatta
bizon
férti

márk
Sánd
nik

Györ
Rom
János
Mihá
Sámu
Mihá
nos,
Vinc

(husz
drás,
Mihá
hály,
Mihá
dey

fanes
Argy
ifj. F
Ném
leszá
Nagy
Jáno

nos,
nos,
Szeg
Borb
Dud

Kan
ifj.
Hrel
Kár
hály
renc
109,
142,
159,
177,
192,
200,
217,
233,
266

lom
vála
sóia
bán
ház
mia
Buz
vál
kar
nen
esi,
ket

kén
ját
mü
a r
tes
he

a
tr
me
vet

va
esi
fog
vé
elő
pá
jő
ju
né

Ja
va
ke
és
ne

lasztási elnök által ugyan kétségbe vont vallomása szerint, a mint az élelem és italhiányt, s azt, hogy az ezeket vivő szekereket a katonazárvonalak nem boesátják át a választási elnöknek tudtára adta, az a panasz megszűntetésére azonnal és készségesen intézkedett;

Tekintve továbbá, hogy a szintén fentebb előadott tényállás szerint, *nincs bizonyítva*, hogy a választási elnök rendeleténél fogva a Buza-párti mozgó bizalmi férfiak, csak az első szavazó-helyiség előtt elvonuló utcának nyugotai oldalán járhattak, a Dókus-párti mozgó bizalmi férfiak ellenben bárhol szabadon tartózkodhattak és közlekedhettek, sőt az van bizonyítva, hogy a két párt bizalmi férfiai közt nem tetetett különbség;

tekintve továbbá, hogy dr. Nyomárkay Ödön, Juhász Jenő, Kellner Sándor, Adám Antal, Gál Mór, Jenik Béla, Schwartz Márkus, Kottán György, Kolos Arthur, Boek Imre, Romonyák János, Sima Miklós, Genyó János, Emri András (Gábr), Maczkó Mihály, Balog György, Goldstein Sámuel, Emri János, (Jutka), Dzsurni Mihály, Balog Györgyné, Laczko János, özv. Jurkó Pálné, Weisz Fülöp, Vinczler János, Hornyák Mihály (huszár), Fónosz András, Kovács András, Hornyák Mihály (utcai), Dobos Mihály, Bérán András, Vaszkó Mihály, Szakál Ségá János, Domaraczki Mihály, dr. Guttmann József, Rhédey Zoltán, Gyarmathy Sámuel, Stefanics János, Matyeczko György, Argyelán Miklós, Sztankovics Lajos, ifj. Koleszár János, Koleszár Péter, Német Mihály, Kosztura János, Koleszár István, Kmetty (Vimecz) György, Nagy Mihály, Szemán György, Leskó János, Fecsó János, ifj. Hatrák János, Girman János, Fecsó Csacsi János, Saup Imre, Bernáth Győző, Szegheő Benjámin, Kozma Antal, Sorbély János, Szathmáry József, Dudás János, Horosz János, Kacsó Kanócz András, Horosz Mihály, ifj. Horosz János, Seindler Jakab, Hreha János, Szűcs János, Vágó Károly, Szatmári Imre, Deme Mihály, Jesó Mihály és Kacsó Ferenc tanuknak 69, 70, 71, 72, 95, 108, 109, 127, 128, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 155, 156, 157, 158, 159, 167, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 184, 185, 186, 187, 188, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 207, 211, 212, 214, 215, 216, 217, 218, 225, 226, 227, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 239, 240, 241, 265, 266, 286, 287. és 288. n. sz. a. vallomásaik szerint a vidéki Dókus-párti választók, a vajdásziak, ezékiek, kásóiak, legényiek, bodrogszögiek, rudabányászkaiak, hosszulázaiak, mátyás-háziak, felsőregmeziek és széphalmiak kivételével a bevonulásban a Buza-párti érzelmű kortesek és nem választók által megzavartattak, sokan közülük nemcsak a Buza, hanem a Dókus-párti választók kocsijaira is felugráltak, tolljelvényeiket elszedték, vagy azok elrejtésére kényszerítették s a választókat saját tanyájukra igyekeztek terelni, minek azután kocsik összetorlódása s a rend megzavarása volt a következő eredménye. A választási elnök ezekről értesítetvén, kötelessége volt a rend helyreállításáról intézkedni, s ez a dolog természeténél fogva alig történhetett másként, minthogy lement a kocsik közé s a torlódás következtében rendellenesen mozgó egyik vagy másik kocsi rudját, vagy a kocsi fogott ló kantárszárát is megfogta, ami visszaélésnek annál kevesebb tekinthető, mert a fentebb előadott tényállás szerint a Buza-párti vidéki választók zavartalanul jöttek be a választás székelyére és jutottak párt-tanyájukra, minek ellenében olyan választókat, kik a választási elnök által feltartóztatottak, vagy tolljelvényeik kicseréltek, kérvényezők vagy általuk felhívott és kihallgatott tanuk meg sem neveztek;

tekintve végre, hogy a fentebb

e tekintetben előadott tényállás szerint *nincs bizonyítva*, hogy a Vörös Ökörbe Buza-párti választók lettek volna bezárva, s azok azért, hogy onnan kiszabaduljanak a kaput döngötték, és lármáztak volna; nem is volt tehát e tekintetben a választási elnök intézkedésére szükség;

Az 1899. XV. tc. 3. §. 16. pontjára alapítható érvénytelenségi ok, vagyis, hogy id. Meczner Gyula választási elnök a választás szabadsága, s a rend fentartása érdekében reáért kötelességeket azzal a céllal szegte meg, hogy annak eredményét Dókus Ernő képviselő javára meghamisítsa; vagy a választók bevonulására, a választási székelyen való elhelyezésére s a szavazási helyiségekkel való összeköttetésére nézve olyan rendelkezéseket tett, melyeknek világsan látható célját a választási eredményeknek a nevezett képviselő javára meghamisítása képezte, megállapítható nem volt; minek folytán a kérvény elutasítandó és kérvényezők az idézett törvény 129. §. értelmében annak kijelentésével, hogy az ellenkérvény csakis a kérvény egy részének az első tárgyaláson történt elejtése következtében vállván tárgyalanná, annak költsége is kérvényezők terhelé, a költségek megfizetésében egyetemlegesen elmarasztalandók voltak.

Ez ítélet hiteles kiadványának a képviselőház elnökének átküldése az idézett törvény 125. §. an alapszik.

Kelt stb.

— július 19.

Kossuth Lajos emlékezete. Ez évi szeptember 19-én ünnepli a magyar nemzet legnagyobb fia, Kossuth Lajos születésnapjának 100-ik évfordulóját. A Kossuth Lajos születésnapja megünneplésének előkészítésére országgyűlési képviselőkkel alakult bizottság ezen országos ünnep módzataira vonatkozó mindennemű felvilágosítással, utbaigazítással, tájékozással szívesen szolgál bárkinek, ugy egyeseknek, mint testületeknek stb. szóbeli értesítést nyújt a bizottság hivatalos helyiségeiben Budapesten, József-körút 31/b. I. em., minden hétfőn, szerdán és szombaton d. e. 10—12 óráig.

Rákóczi kiállítás Kassán. A jövő évben Kassán nagy stílusú kiállítást rendeznek Rákóczi ereklyéiből. E végből egy bizottság alakult, amelynek elén Gerlóczy Károly dr. a kassai Kazinczy-kör agilis elnöke áll. Ez alkalomból gróf Hadik Bélát főispánunkat a kiállítás egyik díszelnökévé választották meg. Tekintettel arra, hogy a Rákóczi Ferenc emléket megörökítő ereklyék értékesebb részét különösen szülőhelyen Zemplénnármegyében lesznek feltalálhatók, itt e célból egy helyi bizottság alakult, élén Matolai Etele alispánnal, amely bizottság folytonos összeköttetésben áll majd a kassai központi bizottsággal. A bizottság tagjai a következők: Dókus Gyula, Meczner Béla, id. Bajusz József, Philipp Károly (Sárospatak), Dongó Gy. Géza, dr. Kossuth János, Karsa Ferenc, Staut József, Fejes István, Szinyey Gerzson (Sárospatak.)

A esalódott kivándorlók. Liptó-Szent-Miklósról írják, hogy Amerikából megint egy egész sereg kivándorló hazánkba tért vissza csalóddva, de egy tapasztalattal gazdagabban. A kassai vasút hozta őket hosszú sor kocsiban. Lehetek vagy háromszázan, többnyire gép- és gyári munkások. Azt beszélük, hogy itthon jobban meg lehet élni, mint Amerikában.

Adókiivetés. A sátoraljaujhelyi adóhivatal területére megalakított adókiivető bizottság 29 napi tárgyalás után tegnap befejezte az ideai működését. Az összesített kiivetési lajstro-

mokból a következő számadatokat becsajtották rendelkezésünkre: III. oszt. keresetiadó címén a városban lakó adózókra kivettett 41192 K. 62 fillér; mult évben volt 39162 korona. Az újbelyi bankok kereseti adója 2861 K. 42 fillér, üzleti adója pedig 15576 K. 16 fillér. A vidék III. oszt. kereseti adója 22577 K. 86 fillér; mult évben volt 22432 K. 84 fillér.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A közigazgatási tanfolyam záróvizsgálja. A kerületünkbe eső közigazgatási tanfolyam hallgatói a folyó hó első felében tettek tanúságot egész évi munkásságukról és szorgalmukról. Két bizottság előtt folyt le a vizsga. Az első bizottság elnöke Péchy Zsigmond abauji főispán, helyettes elnöke Puky Endre főjegyző, igazgató volt, a második bizottság elnöke: Rakovszky Endre dr. alispán, helyettes elnöke Juhász Béla dr. vármegyei ügyész, aligazgató volt. A vizsgalatra becsatoltak 48 hallgatót. Ezek közül kitüntetéssel képesítettek 6 hallgatót. Ezek: Miklós István, Eiben János, Eles István, Gaál Lajos, Márton Miklós és Pellik László. Egyhangú képesítést nyert 20 hallgató és szótöbbséggel 13. Részleges pótvizsgára utasítottak 8 hallgatót, teljes pótvizsgára csak egyet. A vizsgalapot befejezése után a bizottság a tanfolyam igazgatójának, Puky Endre dr. alispán és aligazgatójának Juhász Béla dr. a jegyző-tanfolyam kitünő vezetéséért elismerését fejezte ki.

(Segédjegyzői állásra pályázat. Erdőbénye községben megüresedett a segédjegyzői állás. Javadalmazás, a mellékjövéd-lmen kívül évi 800 korona. Pályázati folyamodás a f. évi aug. hó 1-éig a tokaji járás főszolgabírájához nyújtható be.

(Jóváhagyott alapszabályok. A magyar államvasutak sátoraljaujhelyi gőpgyárában dolgozó munkások által alapított önszegélyző egyesület alapszabályait a belügyminiszter a szokásos bemutatási záradékkal ellátva, kormányhatóságilag jóváhagyta.

JEGYZETEK

a hétről.

Igy nyár idején vannak boldog emberek, akiknek idejük és pénzük van arra, hogy szettekinenek egy kicsit a földi siralomvölgyben, mely nem is olyan nagyon szomorú s egyes helyen meg éppen elég kellemes. Nemcsak az angol „globe troster” járja így be az idegen földeket, hanem akad már magyar ember is, akiben az a jóra való szándék buzog, hogy megismeri a saját szép hazáját is. Mondom, így nyáridén a sok utazgató, barangoló turista közül elvetődik néhány Sátoraljaujhelybe is.

Am ha el is vetődik, ime nincs, ami idevonzza. Megnézi, milyen a borterem vidék híres központja. És nagyon közönségesnek találja. Alig talál itt valamit, ami szemének, lelkének kellemes volna. Ami a tudását, a tapasztalatait gazdagítaná. Nagyon körül kell néznünk, ha ki akarjuk keresni: mi lehet az, ami idegen embert Sátoraljaujhelyben érdekelne.

Pedig az rég letárgyalt dolog, hogy egy városnak nemcsak külső képét, hanem részben anyagi fellendülését is az idegenforgalom adja meg. Olyan jelszó ez, amely — nem mint annyi más — életerős fejlődést von maga után, ha kellőleg megvalósíttatik.

Már most az a nagy kérdés tolu elénk, hogy-mint kellene kezdeni a nagy munkát. Hát ez bizony nem napok, vagy hetek munkája. Hanem éveké, sőt évtizedeké. Elsősorban is a város általános szépítésére kell törekedni. Az utcák rendben tartására, esetleg új épületek emelésére, a terek befásítására. És a tisztaságra, amelynek törvényei ellen Sátoraljaujhelyben bizony nem egy utca erősen vét. Hosszas és kitaró munkával el lehetne azt érni, hogy Sátoraljaujhely külső-

leg egy csinos és jól rendezett város képét vegye fel. A természeti adományai megvannak erre, — csak az emberi munka hiányzik.

Másik dolog volna, hogy a város különösebb vonzó erőt kapjon, nyilvános könyvtár, esetleg múzeum, de még egy életrevaló irodalmi kör is tud országos érdeklődést kelteni. Utalunk a szomszéd Kassa példájára. A kassai „Kazinczy Kör” ez az életrevaló ifjú irodalmi egyesület, felvetette a Rákóczi ereklye-kiállítás eszméjét. A szerencsés és kitünő gondolat egyszeriben országos érdeklődést keltett, gróf Apponyi Alberttel az élén a közelet majd minden kitünősége szívvvel, lélekkel csatlakozott a mozgalomhoz, mely a Rákóczi kultusz szolgálatában áll. Biztosra vesszük ennek folytán, hogy a jövő évben, mikor a kiállítás meglesz, Kassára fognak vándorolni az emberek az ország minden részéből, hogy üdüljön a lelkük ama dicső ereklyék látásán.

Főispánunk élén mi is élénk részt veszünk majd a kiállítás díszének és fényének emelésén, de most mégis mindezt itt Sátoraljaujhelyben örömmel, s némi irigységgel nézzük. Nekünk is van egy Kazinczy körünk de csak tervben. Mikor lesz meg a kivitel, mikor fog megalakulni, működni ez irodalmi társulat, erre feleletet hamarjában nem tudunk adni. S arra se igen tudnánk hirtelen felelni, hogy miért halad nálunk minden kulturális mozgalom csigaléptekkel, holott kezdeményező érdemes férfiak vannak itt kellő számmal. Valami szerencsétlen közszellemmel kell háritanunk a fejlődés nehézségeit, akadályait.

Sátoraljaujhelyben nincs egy művészi alkotás sem. Sem kép, sem szobor, sem épület. Mi vonzana hát ide az idegeneket.

Mult heti jegyzeteimbe felemlítettem a fürdőhelyeket.

Sátoraljaujhelynek gyönyörű vidéke van. Szép kiránduló helyei. De van e olyan üdülőhelye, amit az idegen legalább névről ismerne? Ahová vágyakoznék? Amit dicsérne? Megint az a sivár felelet, hogy; nincs. Ami hegyeink szépségei nincsenek kihasználva. Ez is a kultura apathiaja

A nyári nap immár nyugovóra hajlik. Álmodozom. S lelki szemem előtt a Sátorhegy tövében egy modern szép város képe alakul ki. Városé, melyben rend, tisztaság és a művészetek iránti szeretet uralkodik. Ahová szívesen tér be minden idegen. Amely város centruma egy egész nagy magyar vidéknek. A karscsu épületek kupolája villan élelem az esthomályból...

Nyári álomkép! Délibáb! Felébrednek egy kellemetlen zajra: megint a politikai kérdések felett veszekednek az emberek...

HIREK.

Nyomárkay Hugó.

— Visszaemlékezés. —

Sátoraljaujhely, július 17.

Hetvenegy évig megőrizte a fiatalságát. Akik ösmerték és szerették, ami körülbelül egyet jelentett, azok bizonyára nem sok tulzást fognak állításunkban találni. Mig kinzó betegségé ágyba nem döntötte derüt, vidámságot, élelkséget árasztott környezetében s a társaságban, amelynek alig volt szivesebben látott vendége mint ő. Az ötletes, egészséges humoru, fiatalos életkedvű Nyomárkay Hugó elkerülte a komor öregség. Az uri külsejű, disztigvált modoru, fiatalosan fürge, örökké vidám férfi a hatvan éven jóval felül megszégyenítette korunk blazirt fiatalóságát.

Pedig nagy időket élt, azaz: hogy talán éppen azért mert a nagy időket átélte és leküzdötte, azért maradt lelke fiatalnak. A nagy század generációja is hatalmas volt. Mintha fajunk elnyomott energiája egy nem-

zedékben ébredt volna fel. Nézzünk szét, hány öreg fiatal láthatunk még a nagy századból, akiket nem foghatott ki az idő, pedig a nyolevan felé járnak; maholnap a bibliai életkort töltik be. Itt Ujhelyben is szép számmal vannak még és legyenek is. Jól esik a lelki felgyógyulást élvezni társaságukban. Kezük érintése megtisztelő. Hiszen azt a kardot forgatták, amelyik Isaszegnél, Vácznál, Nagysalónánál villogott. Némelyik bilineset is viselt. És küzdött, fáradt, szenvedett, valamennyi. Le a kalappal eléjük! Hitvány nyegleség elfeledni az érdemet. És ha a példa felemeli a lelket, ha van átöröklés az ideálók szférájában, szívünket, elménket tegyük fogékonyra a lelki tranzfúzió számára.

Tizennyole éves korában állott be honvédek. Harcolt ráccal, osztrákkal, muszkával. A gyermek ifju testét csak a lélek erőssége tarthatta fenn a 48/49-iki téli hadjárat sanyaru fardalmaiban. Világostól uttalan utakon bolyongva jött haza. És soha egy szót sem szökött mindazokról, amikben résztvett. Nehány évvel ezelőtt mohó kérdezősködéssel fakgattam, hogy jegyzeteim számára valamit kicsikarhassak. Hiába való fáradság volt. Amit megtudhattam is, mástól tudtam meg. Keveselte a nemzet erőfeszítését. „Többet is, jobban is verekedhettünk volna” — volt kevésszavu véleménye. Egyszer október 6-án találkoztam vele Sátoraljuhelyben. Feltűnt a nála szokatlan komorsága. Kérdésekre, ha valjon ninesen-é rosszul, kitérőleg felelt: „de kevesen tudják Ujhelyben, hogy milyen nap van ma.” Lelkében requiemet tartott. Pedig nem volt szentimentális hazafi.

Ott volt Marsalánál is és sok esataterén Itáliának. Arról sem szeretett beszélni. Tréfával tért ki a kérdezősködés elől. „Sokat koplaltunk — úgy mond — mert a talián salátával traktált, no meg operával. A vitéségi érem és a milánói seala néhány előadásának élvezése, ezekkel jutalmazta az olasz nép fardozásainkat a nyers paradicsommalán kívül. A kosztjuk átkozott, hanem dalolni tudnak.”

Mikor hazakerült, dologhoz fogott. A kacsánci semlyékből virázó gazdaságát teremtett. Kacsánc pedig kedves találkozója lett a környék uri embereinek. Neje a magasműveltségű és minden ízében előkelő uri nő, példás feleség és háziasszony Füzesséry Otília adott diszt és otthonias kedveséget a háznak, amelynek enyhére annyi sokan és olyan édesen emlékezünk vissza. Mindketten pihennek már a kis falusi temető akácái alatt.

A közéletnek is megadta a magáét. A felső bodrogi vízszabályozó társulatnak éveken át, energikus, buzgó igazgatósági tagja volt. A megyei és a társadalmi élet mozzanataiban, mindaddig míg kínzó betegsége munkaképességét meg nem bénította érdeklődéssel és egyéniségének jeljes érvényesítésével munkált közre. Talpraesett ember volt, aki gyorsabb tempóba tudta hajtani a vidékies tepedséget, s ha tettereje kitartással párosul, jelentékeny munkakört tölthetett volna be.

Jó és kedves ember volt. Meleg szívű, világos fejű, a magyar uri ember egynemely szeretetre méltó apró hibáival. De hibái szívének nemességéből fokozattal s csak magának ártottak. Egyéniségének értékét és kellemességét nem szállították le. A fiatalok közt az volt akit „táncingerlőnek” szoktunk nevezni. Nemesak hogy nem szakított a fiatalág tradícióival, hanem vidámsága valódi erjesztő kovásza volt a fölpezsdülő mozgalmalanságoknak. Valóságos ellen-téte volt napjaink korán besavanyodó, ellustuló fiatalágának.

Nemesak a hetven esztendővel dacolt, hanem fájdalmas betegségével is, amelyet férfiasan túrt. Sőt gúnylódott a halállal is. Akik részvétteljes szeretettel közelítették hozzá, kedves tréfáival igyekezett felderíteni. A betegségében nemesak gazdaságának apró-cseprő bajaival bibelődött, ha-

nem hegedülni is megtanult. És az a muzsikálás volt az ő lelki erejének a fokmérője. Mekkora energiának kell abban lappangani, aki az agóniát is farszító tanulással várja!

Es amikor észrevette, hogy kezdődik a vég, a gavallér könnyedségével mondta: szervusz Hugó! látod milyen jó lenne már meghalni.

Aldás emlékedre kedves jó Bátyánk, az a föld, amelyet szerettel, szeretettel ölel kebelére, emlékünkből pedig élsz tovább.

x.-y.

Krónika.

A F. H. ujjában azzal foglalkozik, hogy szenzáció híján eicéro betűkkel közli más lap munkatársának existenciális ügyeit.

Tekintetes szerkesztőség!
Egyenkint és összesen:
Van nekünk egy hetes-szolgánk,
Mint hogy kell is, hogy legyen;
Azzal fordul ő önkéhez
E rimekbe általam:
Hogy írják meg, mennyit kap ő,
Mert feje nem káptalan,
Elfelelte a fiu . . .!

Tekintetes szerkesztőség!
Tudakozó iroda!
Van nekünk egy béresünk is
S mivel nem mehet oda,
Mivel hogy a lába fáj most,
En általam kéreti:
Közöljék le vezérekben
Mennyi „fix”-e van neki . . .!
Ez lesz a szenzáció . . .!

Tekintetes szerkesztőség!
Információs büro!
Valamennyi szedőgyerek,
Lapkihordó s berakó,
Kéri szépen én általam
Irjanak egy krónikát:
Szenzációs lesz megírni
Fizetésüknek fokát,
És a lapjuk fogyni fog.

Tekintetes szerkesztőség!
Kér és eseng mindahány!
Közöljék le vezérekben
Egy unalmas délután . . .
Mert mindenkit érdekel ám
Hogyne érdekelne oh!
Hogy mennyit kap a kihordó
S mennyit kap a berakó . . .!
Várva-várjuk választát . . .!

-th.

Felkérjük t. előfizetőinket és mindazokat, kik az előfizetéssel hátrálékban vannak, hogy úgy a hátrálékos összegeket, valamint az új előfizetést a már küldött utalványon beküldeni méltóztatassanak.

A kiadóhivatal.

— A kereskedelemügyi miniszter városunkban. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter e hó 13-án városunkon át Lemberg felé utazott és a reggeli vonattal érkezett a pályaudvarra. A miniszter, kinek kíséretében Görgey üzletvezető is volt, kiszállt szalonkocsijából és jelentést tétetett magának Rösner Tivadar állomásfőnök által. Ugyanacsak Nagymihályban is kiszállt, hol Fail Arthur állomásfőnökkel beszélt, egyes helyiségeket is megnézett. Pár pernyi időzés után a miniszter tovább utazott.

— A Hadik-huszárok jubileuma. A harmadik számú huszárezred, amely 1888 óta örök időkre Hadik tábornagynak nevet viseli, nem mint eddig jelezve volt e hó 17, hanem e hó huszonhatodik napján üli meg fennállásának kétszáz éves jubileumát. Az ünnepet az ezred nagy katonai fényben üli meg állomása helyén Aradon. Az ünnepség programja ez: Szombaton, e hó 26-ikán reggel 8 órakor tábortábori mise és az ezred felvonulása díszmenetben; 9 órakor az ezredparancsnokság az üdvözléseket fogadja, azután reggeli következik. Délután lóversenyek, utána a legénység megvendégelése. Este féltíz órakor jubi-

leumi bál az aradi Központi Szállodában. Erre az alkalomra a 33-ik aradi gyalogezred zenekara nagyban tanulja Hadik őbester nótáját, melyet Bihari János, a híres magyar muzsikusi-cigányprimás szerzett 1799-ben. A jubiléó ezred a szabadságharc éveiben Estei Ferenc Ferdinánd főherceg nevét viselte. A Ferdinánd-huszárok voltak az elsők, akik Kászonyi József ezredes parancsnoksága alatt Gyöngyösön fel- esküdtek az alkotmányra a törzskar- tól kezdve az utolsó emberig. Az akkori tisztikar tagjai közül csak gróf Smidek János százados él Zom- borban. Tavaly még Vojnits Géza százados is élt, mint utolsóelőtti Fer- dinánd huszártiszt. Az ezred 1848-iki vitéz parancsnoka Kászonyi József ezredes nyole év előtt halt meg Bu- dapesten, mindenkitől tisztelve és sze- retve. A Ferdinánd-huszárok résztvet- tek az isaszegi és nagysallói győzel- mes csatákban, sőt Győrnél maga Görgey Arthur fővezér vezette ro- hamra az ezredet.

— Államfogyó. Thuránszky Zoltán dr. ügyvéd, párbajvétségéből eredő 5 napos államfogyás büntetését hol- nap, vasárnap e hó huszadikán, kezdi meg a sátoraljuhelyi törvényszék államfogyházában.

— Lelkészváltás. A kistráskai ev. ref. anyaegyház hívei június hó 8-án egyhangulag választották meg Rácz József hardicsai helyettes lel- készt rendes lelkészzé. Uj állomá- sát július hó 3-án foglalta el. Az azt követő vasárnapon tartotta meg egy- házában az első istentiszteletet, ame- lyen valláskülönbőség nélkül megje- lentek ugy Kis-Ráská, mint a szomsz- éd községek érdeklődő lakosai. Az új lelkész meghatóan szép beszéd kíséretében foglalta el új állomá- sát s gyülekezetének osztatlan szeretetét egyszerre megnyerte

— Köszönetnyilvánítás. Szemere Miklós esz. és kir. kamarás, or- szágyűlési képviselő, a gálszécsi ev. ref. egyház nagynevű alapítóinak, háromszázadon át patrónusainak, vé- delmezőinek méltó ivadéka, egy szép levél kíséretében 200 (kettőszáz) ko- ronát küldött hozzám a gálszécsi tem- plom építési költségeinek fedezésére. Midőn e nagybecsű adományt egy- házam nevében hálátel szívvvel meg- köszönöm, kivánom, hogy a nagylelkű adományozót anyaszentegyházunk bol- dogítására Isten éltesse s áldja meg minden javaival. Gálszécs, 1902. jul. 16. Péter Mihály ev. ref. lelkész.

— Nyári táncmulatság. A nagy- géresi önkéntes tűzoltó-egylet saját pénzűre javára Nagy-Géresen, folyó évi július hó 20-án nyári táncmulat- ságot rendez. Belépti díj: személy- jegy 1 kor. 60 fill., családjegy 3 ko- rona. Kezdeté délután 5 órakor. Ked- vezőtlen idő esetére fedett helyiségről gondoskodva van.

— Öldöklő vonat. Amint szikszói tudósítónk jelenti, folyó hó 14-én a szikszói állomás közelében az 1554. számú tehervonatnak a féke elrom- lott, úgy, hogy a vasúti átjárónál egy kisebb juhnyájon átgázolt és számos juhot ölt meg. Hallomás szerint a juhnyáj tulajdonosa kártérítést fog követelni az államvasutaktól, és jo- gos követelésének megtagadása ese- tén kész az ügyet per útjára vinni.

— Vakmerő rablás. Mint lapunk előző számában is meg irtuk, páratlan vakmerőséggel véghezvitt betörést és lopást követtek el a Szereneshez mintegy 8 km. távolságra fekvő és a báró Harkányi uradalomhoz tar- tozó „Ujvilág” tanyán. Arra járó kó- bor cigányok folyó hó 11-én éjjel betörték az uradalom tisztalakába s onnan a 10 métermázsá sulyu Wertheim-szekerényt tartalmával együtt elvitték, a nélkül, hogy valaki észre- vette volna a vakmerő rablást. A Wertheim-szekerényben 5000 korona készpénz volt, melyből a heti bére- sek díjait kellett volna kifizetni. Azonkívül több ezer korona értékű értékpapír is volt benne. Most még erről a hírről tudósítónk a követke-

zőket írja: A merényletnek csak másnap reggel jöttek nyomára s ak- kor értesült az esetről a rendőrség is, a kik egy cigánykaravánt nyom- ban üldözöbe vettek. A karaván már túl volt a Tiszán és Tisza-Polgár felé haladt. Mikor a cigányokat a sze- kerén ülő kakastollas csendőrök üldözöbe vették, öt férfi közülök lóra ült és elvágatott. A csendőrök löt- tek is utánok, de nem találtak és elfogniok is csak a karavánt sikerült. A csendőrök a cigányokat Szerenesre kísérték, a hol mindent tagadtak, még az öt megszökött cigánnyal való közösséget is. Az ellopott Wert- heim-szekerény már nem volt a cigá- nyoknál. Másnap sürgöny érkezett Szerenesre, hogy a cigánykaraván utjában a Tiszában megtalálták a kasszát — üresen. Tartalmát a meg- szökött öt cigány vitte magával. A kasszát a cigányok akkor lökhatték be a Tiszába, a mikor kevéssel a csendőrök által történt elfogatásuk előtt a Tiszához értek. A csendőrség most a legszélesebb körű intézkedé- seket tette meg az öt megszökött cigány kézrekerítésé iránt.

— Elégett család. Körösi Mihály tokaji lakos, ittas állapotban tért haza, hol Boriska nevű leányát valami csiny- jeért meg akarta fenytíteni. Utése azonban célját tévesztette, hanem az égő petroleumlámpát döntötte le. Ez szétört és a kiömlő égő petroleumtól langba borult Körösi Mihályné, ki már akkor ágyban feküdt, továbbá az említettnek Boriska nevű leánya. Mind- annyian sulyos égési sebeket szen- vedtek, de legrosszabban járt 7 éves József nevű fiugyermeke, kit a lán- gok a legerősebben perzsáltak meg, annyira összeégett, hogy reggelre meg- halt. A vizsgálatot megindították.

— Téglagyár Nagy-Mihályon. Brügler Lajos nagymihályi lakos a „Hegyes” nevű földeken a moesári ut mentén, kormekeneére berendezett téglagyárat állít fel. A közigazgatási hatóság részéről Pésy Zoltán szol- gabíró e hó 16-án a helyszínen tár- gyalást rendelt és miután a szomsz- edos birtokosoknak a gyár felállítása ellen kifogásuk nem volt, a telepen az engedélyt megadta.

— Pályázat postagyakornok-jelölt állásokra. A magyar királyi posta, táviró és telefon igazgatósága szá- nyole gyakornok jelölti állásra hirdet pályázatot. Pályázhat minden közép- iskolát, vagy ezzel egyforma rangu intézetet érettségi vizsgálatot elvég- zett, legalább tizennyole éves, fedd- hetlen előéletű és egészséges magyar állampolgár. A napidij két korona, a jelölt azonban köteles az 1903. év szeptemberében Budapesten, vagy Zágrábban a tisztképző tanfolyamot saját költségén hallgatni s mivel napi- díját akkor is megkapja, az illető postai igazgatóságnak kívánatra rendel- kezésére állani. Aki a gyakorlati alkalmazásban beválnak, gyakornokok s utóbb tisztok is lehetnek. A jelöl- teket a tizenkét kerületi posta- és táviró-igazgatóságok tizenkettesével fogják beosztani a szolgálatra. Jelent- kezni augusztus 15-ikéig lehet, köz- szolgálatban levőknek fölöttes ható- ságuk, közszolgálatban nem levőknek az illető főszolgabíró vagy főpolgár- mester útján az illető kerületi igaz- gatóságnál, ahol állást kívánnak. Az igazgatóságok kívánatra a részletes pályázati feltételeket is közlik.

— Földes-féle Margit-Krém. Nem- csak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Mar- git-Krém az összes szépitőszerek kö- zött elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdit, fiatalít, fino- mit. Széplőt, kiütéseket, foltokat, ran- czokat és egyéb bőrbajait eltávolít. Min- den hölgynek nélkülözhetetlen. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér, pudr 3 szinben 1.20 k. Kapha- tó a készítőnél és minden gyógyszer- társban. Utánzatoktól óvakodjunk.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság“ július 13-iki száma 37 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Idősb. Szinnyei József« (arcképpel Tury Gyula festménye után.) — »Életem.« Költéménk Pásztóitól. — Regénytár: »Varga Imre.« Regény. Irta Vértési Arnold (Goró Lajos rajzaival.) — »Piscsevics orosz tábornok vándorlása és kalandjai.« Saját elbeszélése. A szláv eredeti után fordította Huszár Imre (képekkel) — »A földalatti Bréma« (képekkel ifj. Wlassics Gyulától. — »A városligetben« (képpel Goró Lajostól.) — »London a koronázás előtt.« (Utcai képpel Londonból a koronázás elhastásának napján. (Jantyk Mátyás Londonban készített rajza.) — »Magyar athleta diadala Angliában« (képpel.) — »Dr. Schlauch Lőrincz bibornok, nagyváradai püspök halála« (arcképpel.) — »Dobsa Lajos« (arcképpel.) — »A honti ünnepek« (képekkel a honti muzeumból.) — »A női szépség titkai.« — »A kassai slójd tanfolyam kiállítása« (képpel.) — »A páris-bécsi automobil-verseny« (képekkel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre négy korona. »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkrónika«-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-uca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb ujság a magyar nép számára. félévre 2 korona 40 fillér.

A Magyar Szó szerkesztősége a megkezdett uton továbbhaladva, újabb pályázatot hirdet idegen szavak magyarosítására. A közönség megértette az elmúlt pályázatban való részvételével, hogy mily szoros összefüggés áll fenn nemzeti művelődésünk létfeltételei és a magyar nyelv tisztaságának nagy kérdése között. Minden idegen szó, melyet elemi kényszerűs g nélkül keverünk irásunkba, azt hirdeti hogy meghódolt nemzet vagyunk, mely lemond szellemi önállóságáról; minden jó magyar szó, melylyel az idegent kiszorítani tudjuk, az újra föléledt és hódító utra indult nemzeti szellemnek győzelmi lobogója. Most a következő idegen szavak, jó magyar egyenértékkel való pótlására hirdet a Magyar Szó szerkesztősége újabb pályázatot: Totalisateur, Speed, Entrefilet, Ex-lex, Reactionárius, Vernissage, Pessimista, Evolutionista, Drasztikus, Handicap, Kommuniké, Meeting, Ágrár, Secessió, Impressionista, Razzia, Logarithmus, Differenciálni, Outsider, Bulletin, Obstrució, Klerikális, Reprise, Optimista, Spiritista, Taktikus, Windschief. Ki-ki pályázhat egy vagy több szóra, vagy akár mindre. Minden egyes szó nyertese egy tizkoronás arany jutalomban részesül. A pályaművek folyó évi augusztus hó végéig küldendők be a Magyar Szó szerkesztőségéhez. A pályamunkákhoz a szerző nevét és címét tartalmazó jelígis levélke melléklendő. E levélen ugyanaz a jelíge legyen olvasható, amely a pályamunkára iratik.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

A vigécekről.

— július 11.

(y.) Mozgalom indult meg a legilletékesebb tényezők, előkelő kereskedői körökben az iránt, hogy a megrendelések gyűjtését szabályozó vulgo: vigéce törvény módosítsák. A mozgalom nem csak hogy indokolt, de valóban szükséges és nagyon is közérdekű dolog. A törvény drákói szigorral irtotta ki a vigéceket, igaz, hogy a legnemesebb szándéktól vezéreltetve, s kereskedelmünk és iparunk felvirágzását, a tisztas versenyt tartva szem előtt. Rövid életideje alatt a törvény nem bizonyult teljesen kifogástalannak, noha igen sok jót tett, sok büns üzelemnek vetett véget, mindazáltal a gyakorlati élet tapasztalatai

megmutatták, hogy helyenkint tágitani kell a túl erős köteléken. Mi nem kereskedő, vagy iparos szempontjából, de mint magán emberek szólunk a dologhoz, mert ami magát a módosítási vagy novelláris javaslatokat illeti, azokat majd a praxisnak arra legilletékesebb faktoraival, maguk az érdekelt kereskedők, gyárosok, iparvállalatok vezetői és nagyiparosaink lesznek hivatva kidolgozni, s kellő megvitatás után a kereskedelemügyi miniszter elé terjeszteni.

Nem árthat azonban, ha laikusok is foglalkoznak szakkérdésekkel, hiszen néha az inas gyerek szemé veszi észre a mester remeklésén a hibát. Mintegy öt év előtt egyik sátor-aljajuhelyi jóbarátomat látogattam meg uri kényelemmel ellátott otthonában. A veranda egyik oszlopán, nagyon is szembetűnő helyen papirtáblát látok hatalmas betűkből álló eme felirással: „Vigécek kidobnak.“ Nevetve lépek be, s a rám bámuló cselednek jó előre kijelentem, hogy nem vagyok vigéce, de az urat keresem, mint jóbarát; így a kidobást elkerültem. — A mult hónapban isméttem az öt év előtti látogatást, s a talalom tábla helyén ismét csak táblát találok, de ezzel a felirással: „Utazó ügynök urak értekezhetnek a déli órákban.“

Nem állhatom meg, kérdést nem intézni e változás iránt. Barátom ki maga is jogtudós, de e mellett jeles közgazdász, és ami legfőbb, filantrop, órák hosszán át fejtegette a vigéce rendszer eltörléséről szóló törvénynek egy előnyeit, mint hátrányait s a konkluzió az lett, hogy a törvényt módosítani kell.

Kis városi, vagy pláne falusi emberre ezer apró kellemetlenség hárul az által, hogy kényelméhez, vagy egyenesen háztartásának szükségleteihez is tartozó dolgokat kellő áttekinítés, magyarázat és minta nélkül csak úgy futólágos látás után kénytelen beszerezni s még ezeket is csak úgy, ha nagy utat téve valamely nagy városba, vagy pláne Budapestre rándul értük. Ez pedig kellemetlen és költséges.

Szükségem van például egy öltönyre. Ha jött a vigéce, volt nála ezer és ezer minta mindenféle szövetből. Az árakra alkudni lehetett, a vigéce adta a gyár által megszabott áron. Manines vigéce, el kell mennem ahoz a ruhakereskedőhöz, aki csak Ujhelyben is pl. 4—500 boltbért fizet, nagy adóval van terhelve, nagyuri házat visz és igen természetes, hogy ezt a vevőnek kell megfizetni. Butort, ékszer, gazdasági eszközöket, gépeket a vigéce eladott jutányos, kényelmes részletfizetésre, ha éles szeme belátta, hogy megbízható vevővel van dolga. Egy szegényebb sorsu polgáresalád nem adhat ki egyszerre 12 forintot egy vég vászonért, pedig a gyerekek rongyosak, kellene az új fehérnemű. A vigéce eladta ugyan olyan árban mint a városi boltos s minden hóban sorra járta vevőit, felvette 1 forintjával, sőt 50 krajcárjával is a résztörlesztéseket. Ha nem volt a háznál pénz, várt. — Tessék ezt megpróbálni bármely elegáns üzletben, milyen arcot mutatnak a szegény embernek. Tűz és jégkár, baleset, kiházasítási stb. biztosítás ügynökök utján 9%-ban köttetik s alig 10%-a megy a birtokosoknak a városi ügynökséghez.

Ami azt illeti, hogy ilyen módon u. n. „tisztességtelen verseny“ állott elő: hát igaz, hogy ügyes-bajos dolgok, kellemetlenségek akadtak; de pl. — mint a legutóbb tartott perbenyiki szövetkezeti gyűlésen említették — Grósz Vilmos, az a gépraktáros, aki 3 év előtt megszökött Sátoraljajuhelyből, pedig stabil üzlete volt a főútcán, több kárt tett egymaga a gazdáknak, mint száz kószáló vigéce.

Aztán vannak még olyan újabb vívmányai a haladó iparnak, olyan új termékei a kereskedelemnek, melyeket nagyon sokára veszünk észre a bolti raktárakban, míg a vigéce annak szü-

letésekor szerterohant vele az országban, megelőzte azt, hogy mi találjuk fel a raktárakban, s megismertette annak használhatóságával, kényelműnkét, sőt szükségleteinket jó és célszerű új dolgokkal hamarabb kielégíthettük.

Ha tehát egy-egy vigéce ellábalt is pár garassal, — ezt sem kellett okvetlenül neki előlegezni, — ha voltak is ennek a megrendelés-gyűjtési módszernek árnyoldalai, de határozottan több volt a jó oldala s habár megszorítva is, de mégis fentartható.

Nincs arra kötelezve senki, hogy vásároljon vagy rendeljen általuk. Ha valaki tolakodásukat unja, kövesse az én barátom előző eljárását „Vigécek kidobnak“, — de ha belátja hogy a vigéce is egy szükséges rossz a világban, akkor azt írja a táblára: „Utazók bejöhettek.“

Egy kereskedő vagy gyáros sem lett gazdagabb a vigéce rendszer megszüntetésével, egy sem fog tönkre menni azért, ha a versenyképesség fejlődik, s azzal ő is lépést tud tartani. A törvény módosítása kívánatos, s kereskedelmi miniszterünk zsenialitása megfogja találni itt is a megoldásnak leghelyesebb módját.

KÖZGAZDASÁG.

* Állategészségügyi körzetek föllállítására. Nagyonfontos terv megvalósításához fogott Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, melynek nagy haszna lesz állattenyésztésünkre s kereskedelmünkre. Az ország minden részében már évek óta sürgetik az állategészségügyi körzetek föllállítását, mely sok viszásságnak lenne megszüntetője. Óriás kárt idéz elő ugyanis az a bilincs, hogy ha egy városnak mérföldekre terjedő határában valahol ragadós állati betegedés fordul elő, az az egész várost és határát zár alá helyezik. Ez ügyben már számos szaktanácskozást tartottak, melynek eredménye a földmívelésügyi kormányzatnak a körzetek föllállítására vonatkozó mostani elhatározása. A körzetek, kerületek ugyanis egy-egy különálló községnek fognak tekintetni s ha valamely körzetben az állatok között vésztes betegedés fordul elő, az esetben nem kell a forgalom elől az egész várost és határát elzárni, hanem csak az illető és vele szomszédos körzeteket. A földmívelésügyi miniszter először Debreczen városához irt le a körzetek mielőbbi föllállítása ügyében, de egyuttal meghagyta, hogy az életbeléptetés előtt legalább tizennégy nappal tegyen neki jelentést, hogy az osztrák kormányt értesítesse idejekorán. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter azonkívül kiküldötte Kurz állategészségügyi felügyelőt Szegedre, hogy ott a hatóságokkal az állategészségügyi körzetek ügyében tárgyaljon.

NYILT TÉR. *)

Czimbalmozók figyelmébe!

Werner Sáríka

czimbalom-művész, művész, ki Budapestten Halász Mariska czimbalom-művész magántanítványaként a czimbalom tanszakot jeles eredménnyel véggezte és a Nemzeti Zenede vizsgálatán is jeles bizonyítvánnyal lett kitüntetve

ajánlkozik

czimbalom-órák

adására

illetve hangjegyről való gyökeres tanítására.

Lakása: S.-a.-Ujhely, Wekerle-tér, Róth-féle házban.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

**„MARGIT“
gyógyforrás.**

Margitforrás-telep, (Beregmegeye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek felé emelik. Kötő hatása a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen ha a köpet nehezen szakad fel; tüdővészeseknél még akkor is, ha vért pécik van, a „Margit-víz“ megbízhatatlan szolgálatot tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor-és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav az oka a rossz emésztésnek.

A húgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmánál, a kö-és homokképződés esetében, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainak, mint az orvoslátás egyéb előkelőségei a legszívesebben használják s előnyt adnak a „Margit“-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószerek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár: ÉDESKUTY L. Budapesten,

cs. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz-nagykereskedő.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Nyaralás.

— júl 19.

I.

Kérdezte tőlem egy levélben: Hogy valjon mikép mulatok... Köszönöm im: az érdeklődést, Hát valahogy csak megvagyok. Eljárom a majálisokra Hol szállnak valtzer dallamok, És iszom bort, meg limonádét, Szóval pompásan nyaralok.

Ebédutánon lenn a kertben Előveszem a lexicont, S belemérülök élvezettel, Mint akit nem bánt senimi gond. S mondhatom pompás hangulatban Bártfa s Keszthelyről olvasok; És bebeszéltem önmagamnak, Hogy üdülök, hogy nyaralok...!

II.

Majd felmászom a Bodnár-völgybe Merengve madár énekén: Saujhely várost úgy lenézem, De oly nagyon lenézem én. S elgondolom, hogy mily jutányos Poétának a nyaralás... Hisz dija — orvos s zenedijjal — Százhusz fillér, — egy talpalás...!

S mig másnak pénze a firdőkben Elszáll, mint ősszel a levél: A hir majd rólam mint nábobról És „gazdag baci“-ról beszél. És lesz belőlem millióner — Halal re! ki szót emel...! — Mert hát nyaralva pénzt csinálni, Ezt — kérem szépen — tudni kell.

—th.

Jogász. A postaigazgatóság Kassán.

H. K. A képesítés után lehet megfolyamodni, a miniszteriumban annak idején majd tudakozódni fogunk.

Vidéki. Sehol sem nyaral, pár nap mulva Sátoraljajuhelyben lesz. Majd megjárok.

Nem közölhetők. Emlékek gyönyöre Tárca) Heine Bimimije (Paródia.)

Kiadó tulajdonos: Éhlert Gyula.

Ha látlak oh Zacherlin, a szívem is dobban.
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban a mi van, haszontalan díb, dáb;
Attól ugyan nem döglök se féreg, se a sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott a ki készít, százszor és ezerszer
S valahol függ a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.

43153/1902. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap tulajdosát képező s Zemplén-vármegye fájó-Köröm község határában ekv. birtokából, mintegy 874 855/1200 a vallás és közoktatási m. kir. ministerium IX. ügyosztályában, Budapesten V. ker. Vadász-utca 33. szám alatt 1902. évi augusztus hó 11-ik napján d. e. 12 órakor tartandó zárt ajánlatu nyilvános verseny útján haszonbérbe fog adatni.
A bérelni szándékozók a fent kitett határnapra azzal hivatnak

meg, hogy egy koronás bélyeggel ellátott és a kellő bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt irásos zárt ajánlataikat kiállítva, borítékozva és saját pecsétjökkel ellátva az alóirított ministerium segéd hivatalainak főigazgatóságánál legfeljebb a versenytárgyalási nap d. e. 10 órájáig nyujtsák be.

Az ajánlatokban a bérelni szándékolt birtok megnevezése mellett a felajánlott évi haszonbér számokkal és betűkkel kiírandó és kijelentendő azokban egyszersmind, hogy ajánlattevő a versenytárgyalási és bérleti feltételeket ismeri és azoknak magát feltételül aláveti. Az ajánlatok borítéka

felső részére feljegyezendő az, hogy az ajánlat a körömi bérghazdaságra vonatkozik.

Bánatpénzül 1700 korona, azaz egyezerhatszáz korona vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, vagy pedig a Pesti Hazai Első Takarékpénztár betéti könyvecskéjében bármelyik közalapítványi vagy állami (adóhivatali) pénztárnál leteendő és az arról szóló nyugta csatolandó az ajánlathoz.

Elkészve érkezett, vagy kellőleg ki nem állított, avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint utólag táviratilag tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Oly egyének, kik gyámolta-

lom, vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén a kik az uradalommal szemben hátrálékos tartozásban vannak, vagy bármilyen czimen perben állanak, a versenyből kizártnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a ministerium segédhivatalainak főigazgatóságánál Budapesten V. ker. Hold-utca 16. szám és a közalapítványi gazdasági ispánságnál Sajóladon (Borsod megye) a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Budapesten, 1902. évi július hóban.

A vallás és közoktatásügyi
m. kir. ministerium.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Magyarnak PÉCS. — Németnek BÉCS.

Nem tetszőért
a pénz
visszaadatik.

Schönwald Imre

ékszergyáros, órás és látszerész PÉCS.
Ne küldjük pénzünket külföldre!

Három évi
írásbeli
jótállás.

Hazai iparunkat előmozdító célegemnél mindennemű arany és ezüst tárgyak, órák és minden e szakmába vágó cikkek sokkal olcsóbban, jobban és megbízhatóbban szerezhetők be, mint a külföldön

Valódi ezüst női rem. óra frt 6.—
Ugyanez dupla fedéllel frt 8.—
Valódi 14 kar. arany női rem. óra frt 14.—
Ugyanez dupla fedéllel frt 18.50

14 kar. arany pecsétgyűrű frt 6.80
Uj aranyból 6 kar. frt 3.50
Double arany frt 1.50
Mértékül elegendő egy papírszalag.

Ugyanez erősebb 9 frt. Ugyanez arany szeg. 12 frt. Tulla ezüst ankre-rem. dupla fedéllel 12 frt. Valódi 14 kar. arany ankre-rem. óra 24 frt. Dupla fedéllel 35 frt. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve bárkinek küldetik.

Valódi ezüst páncél óraláncok m. kir. fémjelzéssel.

15 gramm súlyban	frt 1.20	60 gramm súlyban	frt 3.80
20 gramm súlyban	frt 1.50	70 gramm súlyban	frt 4.50
30 gramm súlyban	frt 2.20	80 gramm súlyban	frt 5.20
40 gramm súlyban	frt 2.60	100 gramm súlyban	frt 6.50
50 gramm súlyban	frt 3.25	150 gramm súlyban	frt 9.50

Valódi 14 kar. aranyláncok 40 féle divatos mintában.

20 gramm súlyban	frt 24.—	40 gramm súlyban	frt 47.—
25 gramm súlyban	frt 30.—	50 gramm súlyban	frt 58.—
30 gramm súlyban	frt 37.—	60 gramm súlyban	frt 69.—

köves lógók nélkül mérve.

Egy 25 grammos aranyláncához egy 15 grammos köves függelék véve összesen 40 gramm nálam 34 frt 50 krajczárba kerül.

Valódi ezüst rem. óra frt 5.—
Dupla fedéllel frt 7.—
Valódi ezüst ankre-rem. dupla fedéllel frt 8.—

Petersen Cacao

Könnnyen emészthető, igen kellemes ízű vastartalmu ideg erősítő és vértképző tápszer. Az összes orvos tanárok által kitűnően ajánlva.

Abauj, Borsod, s Zemplén-vármegyék egyedüli főraktára.

Widder Gyula gyógyszerésznél Sajóhely.

Kapható az összes gyógyszerárakban.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.
Gyümölcs és szőlő sajtók,
 folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomó szabályzóval.
 A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.
Hydraulikus sajtók.
Szőlő és gyümölcs zúzó
 és bogyczó morzsolók.
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.
Szőlő és gyümölcs őrők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalására, **gyümölcs vágó és hámozó gépek,** legújabb szerkezetű szabad, önműködő „SYPHONIA” gyümölcs és szőlővessző permetező.

 szőlő ekék.
A legjobb VETŐGÉPEK
 Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű „AGRICOLA” (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.
 Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára változókerekkel, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmeztakarítást teszik lehetővé.
 Különlegességeket széna- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica, morzsolók, eséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.
MAYFARTH PH. és Társa
 gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek.
 Alap. 1872. **BÉCS,** II/I. Taborstrasse 71. **850 munkás.**
 Kiténtetve több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
 Részletes árjegyzék ingyen. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

TARTÓS SZACTALAN
 AZONNAL SZARAD
 Törvényileg védve.
 Veritabl Lauqe Christoph
Christoph-Lak
 A LEGJOBB MATELAGYANYAG PADLÓKRA

Kapható Malártsik György fűszer-kereskedésében
 Sátoralja-Ujhely.

Restitutions

Kwizda fele Restitutionsfluid
Fluid
 Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
 1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősítő, fizetőkép, inak merevségénél siba, az időmérésnél kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lenyi védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárúban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferenoz János kerületi gyógyszerész, Kornhuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító.

50 évi siker!

Eszéki ARCZENŐCS
 és eszéki **SZALVATOR-SZAPPAN**
 eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztatlanságát.
Valódi csakis a DIENES J. C. „SZALVATOR”-gyógyszertárból
Eszéken, felsőváros.
 1 tégely eszéki arczenőcs ára . . . 70 fillér és 1 kor.
 1 drb. Szalvator-szappan . . . 1 korona.
 1 tégely kézi paszta . . . 1 korona 20 fill.
 Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
 Ezen czikknek mentek minden ártaimas alkatrészekről és megfelelnek tökéletesen a 61,012. sz. B. m. rendelethez.
 Főraktár: **Budapest**
TÖRÖK JÓZSEF
 gyógyszerész
 VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

ÉRTESÍTÉS.
 Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem
Jóhirnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 34 krtól 40 krig, — továbbá valódi hegyaljai számo-rodni 1 forint, 20 krtól 1 firt 60 krig kapható.
Weinberger Manó,
 S.-A.-Ujhely Korona a.

T. Zemplén vármegye számvevőségétől
 16676/902. sz.
Verseny tárgyalás.
 A t. vármegye gazdálkodó választmányának folyó hó 17-én tartott ülésében hozott határozata szerint a t. vármegye székházához az 1902—1903-iki téli évadra megkivántató *tüzifa*, továbbá a t. vármegye szolgálatában álló huszárok és őrhajduk számára az 1903. évre szükséges *egyenruházat* szállításának biztosítása céljából új verseny tárgyalás hirdetésével bizattam meg; ennél fogva tudatom, hogy e cél-

ból a folyó évi július hó 29-én (huszonkilencedikén) d. e. 9 órakor, a t. vármegye főszámvevőjének hivatalos helyiségében, verseny tárgyalást tartok; mely alkalomra a szállítás iránt érdeklődőket ezennel meghívom.
 A verseny tárgyalás módozataira vonatkozó részletes feltételek tölem a hivatalos órák alatt bármikor megtudhatók.
 Sátoralja-Ujhely, 1902. évi július hó 17-én.
 Főszámvevő szabadságon:
Semsey Sándor,
 alszámvevő.
 2-1.

Épületek, ingóságok, termények
tűz- és jégkár elleni biztosítására,
 továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére
 ajánlkozik :
az Első Magyar Általános Biztosító Társaság
 kerületi ügynöksége
S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén” kiadóhivatalában.

PAZSÁK JÓZSEFNÉ

VIRÁGÜZLETE

Kassa fő-utca 83. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a „Varga Antal utóda“ virágüzletét átvettem, s azt saját cégem alatt, megnagyobbítva adtam át a közforgalomnak.

Beszerezhetők üzletemben bármely időszakban mindenemű élő és művirágokból kötött: **csokrok, kosarak, jardinerek** stb. még pedig a legizlésesebb és legelegánsabb kivitelben a következő árakban:

Menyasszonyi csokrok: 3-4-5-6-7 frt.

Menyasszonyi csokor tülben: 10-15-20-25 30 forint.

Menyasszonyi csokor selyem tartóban: 6-7 8-10-15-20-22 frt.

Nyosolyó leány csokrok: 3-4-5-6-7 frt.

Nyosolyó leány csokrok krepp papirban elegánsabb kivitelben: 8-10-12-15-18-20-22 frt.

Sirkoszoru élő virágból: 3-4-5-6-7-8 frt.

Sirkoszoru élő virágból szalaggal és felirattal: 10-12-15-16-20-25-30-35 frt.

Filóvirág kosarak: 6-8-10-15-20 frt.

Pontos és kifogástalan kiszolgálásért kezeskedem.

A nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását kéri

mély tisztelettel

Pazsák Józsefné

virágüzlete

Kassa fő-utca 83. szám.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek
a kiadóhivatalban

(főfér 9. szám.)

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvénytörvényes mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
des Schutzensel-Apothekes
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden köros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb hajókból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázt. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyöcsöt. 5. Szeliden mozditja elő a székélést s a vértisztulást, megszűntíti a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűllőgést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orrbáncz, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, rüh ellen, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényt, fül-fájdalmat stb. **Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.**

A hol balzsamom nincs raktáron, onnan rendeljék meg közvetlenül nálam s czimezzék: **An die Schutzengel-Apothekes des**

A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az utánzástól legjobban megóv a győrből megrendelés eredeti cartonos üvegekben, melyek Ausztria-Magyarország minden postállomásra bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveggel **4 koronáért**, Bosznia és Herzegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveggel **4 kor. 50 fillérért** küldetnek meg. Kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveggel nem küldetik. — Sztékküldés előre fizetés, vagy az összeg utánvétele mellett történik.

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a leg-avultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtétet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

Százlevelűrózsa-kenőcs

alkalmazásával, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. Valódi százlevelűrózsa-kenőcsöt alkalmaznak: a betegágyas nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésénél, az orrbáncznál s mindenféle régi bajnál, tátozó láb-sebeknél, a sósuszánál, dagadt lábknál sőt a csontszunál is; továbbá vágott-, szurási-, ló-és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, seret, tövis stb. kihúzására; minden kelés, kinövés, pokolvar és új képződéseknél, sőt még a ráknál; az új- és hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdaganatnál, vérkeleseknel, megfagyott tagoknál, körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábknál, mindenféle égéssebnél, megfagyott tagoknál, s a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdaganatnál, vérkeleseknel és fül-fájdalmaknál stb. A szállítás kizárólag az összeg előre küldése vagy utánvételezése mellett eszközöltek. Két tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját **3 kor. 50 fillér**. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatásméltó hamisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe be van-e égetve a „Thierry Adolf Limitet angyalgögy-szerének Pregrada“ védjegye.